

„Písek — živé jihočeské Athény“

II. část

**Zdroje, funkce a struktura Programu rozvoje kultury a cestovního
ruchu**

Východiska pro formulaci materiálu

Předložený Program podpory kultury a cestovního ruchu ve městě Písku pro období 2018–2030 (dále jen „program podpory kultury a cestovního ruchu“) je konstruován se zaměřením na udržitelný rozvoj kulturních a uměleckých kapacit města směřovaný k podpoře kvality života ve městě, občanské aktivity i sounáležitosti a zvyšování turistické atraktivity. Program byl vytvořen z definované potřeby proměny města k využití svého kulturního potenciálu jako prostředku zvyšování kvality života ve městě.

1.Strategické dokumenty města a státu jako zdroje pro Program podpory kultury a cestovního ruchu

1.1. Strategický plán rozvoje města Písku do roku 2030

Program podpory kultury je vystavěn v kontextu platného strategického rozvojového dokumentu města Písku (**Strategický plán rozvoje města Písku do roku 2030** z roku 2015) a opírá se o jím vymezené cíle a klíčové oblasti směrem ke kultuře, rozvoji občanské

komunity a cestovního ruchu:

Vize budoucnosti města Písku formulovaná Strategickým plánem rozvoje:

„Písek je otevřené a přívětivé město vzdělaných lidí, které spojuje tradiční hodnoty a stabilitu se vstřícností k moderním technologiím a jejich širokému využívání, s dostupnou přírodou v blízkém okolí. Je přátelské k firmám, které v něm působí a přitahuje na znalostech založené podnikatelské aktivity. Písek nabízí všem generacím rozmanitou kulturu, příležitosti pro aktivní život a moderní, přizpůsobivé veřejné služby.“ (zvýrazněno autory).

Sledované oblasti (kulturu a cestovní ruch) vymezuje ve strategickém plánu města třetí prioritní oblast rozvoje města Písku:

C. Prioritní oblast Atraktivita města — Globální cíl: *Nabízet všem generacím kvalitní veřejné služby, bohaté a rozmanité kulturní aktivity, různorodé příležitosti pro rekreační sport, aktivní způsob života, zlepšovat život v centru města a více město propojit s řekou.*

Kultura

C.2 Nabídka a zlepšení podmínek pro vyžití obyvatel: Rozvíjet stávající a vytvářet novou zajímavou nabídku trávení volného času pro mladou generaci prostřednictvím podpory spolkové činnosti, rozvoje vzdělávacích aktivit a využívání stávajících sportovních a volnočasových zařízení/lokalit.

C.3 Vybrané atraktivní lokality ve městě: Zlepšit využití a zvýšit atraktivitu vybraných

lokality ve městě a okolí, využít jejich potenciál pro rozšíření nabídky trávení volného času.

C.6 Kvalitní kultura a spolková činnost: Trvale rozvíjet a zlepšovat podmínky pro kulturní a společenské aktivity ve městě, podporovat spolkovou činnost a zapojení obyvatel do řešení rozvoje města.

Cestovní ruch

C.1 Zatraktivnění centra města a využití fenoménu řeky: Zatraktivnit a zpříjemnit fyzické prostředí centra města a zajistit zajímavou nabídku aktivit, které centrální zónu oživí v průběhu celého roku. Pro oživení historické části využít i fenomén řeky a zpřístupnit prostor na obou jejích březích pro obyvatele a návštěvníky.

C.5 Marketing, propagace a image města: Budovat image města jako zajímavého místa pro život a podnikání, všechny aktivity zaměřené na propagaci a budování image vzájemně koordinovat a zaměřovat na vybrané cílové skupiny.

Z uvedeného lze identifikovat, že v citovaném strategickém dokumentu je problematika kultury vymezena především jako prostředek relaxace a využívání volného času. Nedoceněn je význam esteticko-výchovných předmětů a uměleckého vzdělávání jako prostředku rozvoje kreativity a kritického myšlení. Nedoceněn je i význam kreativních odvětví, například film (viz Prioritní oblast Ekonomika a podnikání).

1.2. Návrh Státní kulturní politiky na léta 2015–2020

Při formulování Programu podpory kultury a umění autoři také důsledně vycházeli z přístupů vytyčených v aktuálních dokumentech kulturní politiky České republiky — **Návrh Státní kulturní politiky na léta 2015–2020** (s výhledem do roku 2025 projednaný vládou České republiky 15. dubna 2015). Pro porozumění uvádíme klíčové body směřující i k místní a regionální kultuře, které obsahují vymezené prioritní oblasti zájmu státní kulturní politiky:

- Podpora kulturní identity, kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu.
- Rozvoj kreativity, podpora kulturních činností a vzniku kulturních statků, poskytování veřejných kulturních služeb, práce s publikem, podpora přístupu ke kultuře a rozvoj.
- Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility.

2. Účel a využití dokumentu

Hlavním účelem Programu rozvoje kultury je **stanovení střednědobých a dlouhodobých cílů podpory kultury ve městě Písku** na základě analýzy současného stavu, reálných možností a v možném souladu s očekáváními podporovatelů, poskytovatelů a uživatelů kulturních služeb ve městě.

Vedení města získává v Programu rozvoje kultury a umění systémový nástroj pro předvídatelné a relativně objektivní rozhodování o podpoře kultury, nástroj k volbě efektivních prostředků podpory a pro vyhodnocování její účelnosti. Program rozvoje kultury a umění bude také sloužit jako podklad pro aktualizaci oblasti kultury ve Strategickém plánu rozvoje města a může městu pomoci při získávání prostředků z Evropské unie v

programovacím období 2014–2020 případně následujících programů.

Poskytovatelé kulturních služeb ve městě v Programu rozvoje kultury a umění mají k dispozici nástroj informující o směrech dlouhodobého směřování, o možnostech a pravidlech získání podpory a zároveň vymezující parametry spolupráce s orgány města i mezi jednotlivými poskytovateli kulturních služeb navzájem.

Obyvatelům a návštěvníkům města naplňování Programu rozvoje kultury a umění přinese rozšíření nabídky kulturních služeb i jejich kvality i posílení společenského významu kulturních aktivit ve městě Písku.

2.1. Období platnosti Programu rozvoje kultury

Program rozvoje kultury je připraven jako dlouhodobý koncepční dokument pro období 2018 -2030, což umožní naplánovat případné finanční dopady na rozpočet města ve víceletém výhledu a zároveň nabízí těsný vztah k programovacímu období Evropské unie stávajícímu (2014 – 2020) i přípravě městských projektů do období následného (2021 - 2027).

3.Struktura dokumentu

3.1.Vstupní analýza

Tato analýza předchází samotnému programovému dokumentu a je součástí celkové závěrečné zprávy. Vychází ze čtyři měsíce trvajících šetření založeného především na kvalitativně vedených rozhovorech s představiteli kulturního života ve městě a také na studiu dokumentů. Zachycuje výchozí situaci kultury ve městě (ke dni

30.11.2016) a vymezuje problémová témata a rozvojové potenciály města směrem k dalšímu rozvoji kulturních aktivit ve městě. Analýza obsahuje zejména pohled na specifické místní, historicko-sociální kořeny stávajícího stavu, pohled na nabídku kulturních aktivit pro obyvatele a návštěvníky města, stav a využití kulturního dědictví, stav a využití infrastruktury pro kulturní aktivity, organizace kulturních aktivit a jejich veřejné podpory.

Dílní výstupy této analýzy sloužily jako podklad pro formulaci cílů a opatření podpory veřejných kulturních služeb.

Součástí práce na projektu bylo také veřejné projednání situační zprávy a diskutování návrhu kulturní strategie. Přítomní pracovali ve čtyřech skupinách, každá z nich se věnovala jednomu z předkládaných témat.

3.2. Program kultury - dokument pro projednání v orgánech města

Samotný programový dokument je tvořen standardizovanou strukturou plánovacího dokumentu, jenž obsahuje vymezené a stanovené:

Vize, tj. hlavní idea, k jejímuž naplnění Programu rozvoje kultury směřuje, v podobě vyjádření očekávaného cílového stavu kultury ve městě. Formulace vize v Konceptci byla převzata z platných strategických dokumentů města.

Cíle vyjadřují strategické záměry a očekávání spojené s podporou veřejných kulturních služeb a zároveň odůvodnění jejich podpory na úrovni výsledků (okamžitých a

bezprostředních efektů realizace opatření pro uživatele) a dopadů (nepřímých a dlouhodobějších přínosů podpory veřejných kulturních služeb pro rozvoj města a jeho obyvatele). Vymezuji základní rámec odůvodnění podpory a rozhodování o podpoře konkrétních veřejných kulturních služeb. Jsou formulovány tak, aby přispívaly ke zlepšení určitých problémů týkajících se veřejných kulturních služeb ve městě identifikovaných vstupní analýzou, aby byly realistické (tj. uskutečnitelné v daném časovém období) a aby bylo možné ověřovat jejich plnění.

Opatření (Ověřitelné indikátory změny) na podporu veřejných kulturních služeb spočívají v konkretizaci způsobu (praktických krocích) naplňování jednotlivých cílů podpory veřejných kulturních služeb. Byla navržena tak, aby prokazatelně mohla přispívat k naplňování určitého cíle nebo určitých cílů. Následně byla specifikována, zejména z hlediska postupu a termínů realizace a odpovědnosti za realizaci. Ale i tak, aby bylo zřejmé, že jsou vůbec v daných termínech realizovatelná a aby bylo možné ověřovat jejich realizaci i přínosy, zejména na úrovni výsledků, a prostřednictvím toho jejich přínosy plnění určitých cílů.

Monitoring plní v Programu rozvoje kultury funkci zpětné vazby, která je důležitým, často však podceňovaným prvkem systémové podpory veřejných kulturních služeb. Slouží jako nástroj sledování a vyhodnocování jak průběhu realizace přijatých opatření a současně i naplňování cílů, tedy toho, zda jednotlivá opatření i Program rozvoje kultury jako celek přinášejí očekávané efekty. Základem monitoringu jsou ukazatele přínosů, tj. výstupů, výsledků a dopadů podpory veřejných kulturních služeb ve vztahu k jednotlivým opatřením a ke strategickým cílům. Monitoring ovšem nezahrnuje pouze ukazatele, ale také

identifikace zdrojů dat k nim, mechanismy získávání těchto dat, způsoby jejich vyhodnocování a pravidla pro zacházení s výsledky.

Priority na období prvních dvou let (2018–2020) představují opatření, která je nezbytné realizovat (nebo alespoň zahájit jejich realizaci) proto, že řeší naléhavé problémy, případně je na nich závislá realizace dalších opatření. Navíc obsahují i kroky vedoucí k vytvoření podmínek pro úspěšné zahájení realizace Programu (např. organizační zázemí, systém kontroly plnění opatření, komunikace s poskytovateli i uživateli veřejných kulturních služeb ve městě apod.).

Použité zdroje a literatura

Základní zdroje a prameny

- **Strategický plán rozvoje města Písku** (Strategický plán a tvorba koncepce rozvoje města Písku do roku 2025). Město Písek, Berman Group Cassia Development & Consultin, říjen 2015.
- **Strategický plán rozvoje kultury města Písku do r. 2020**. Zpracoval Odbor kultury a cestovního ruchu Městského úřadu v Písku. Schváleno Zastupitelstvem města Písku dne 15.12.2005 usnesením č. 437/05 (Aktualizace byla schválena Zastupitelstvem města Písku dne 4.12. 2008 usnesením č. 401/08).
- **Analýza kulturní nabídky kultury města Písek**. Město Písek, Odbor kultury a cestovního ruchu MÚ Písek, 2010.
- **Analýza grantového programu města Písku na podporu kultury a cestovního ruchu**.

Brabcová, A., (pilotní sonda), 2013.

- Písecký městský zpravodaj.
- Písecké postřehy.
- Písecký svět.
- Dokumenty Rady města Písku a Zastupitelstva města Písku.

Další dokumenty využité k práci

Zelená kniha EU — Uvolnění potenciálu kulturních a tvůrčích odvětví. KOM(2010)183 v konečném znění. Brusel, 27. 4. 2010.

Návrh Státní kulturní politiky na léta 2015-2020 (s výhledem do roku 2025). Předložen vládě ČR dne 15. 4. 2015.

Inspirativní zdroje

HUBÁČEK, O. a kol.: **Lokální funkce kultury.** 1. vydání, Praha: Filozofická fakulta UK. 2015.

KAISER, M.: **Strategické plánování v umění: Praktický průvodce.** 1. vydání. Praha: Institut umění - Divadelní ústav, 2009.

KENER, L., MORAVEC, I., NOVOTNÝ, R., ŠKODOVÁ-PARMOVÁ, D.: **Management cestovního ruchu.** Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Cultropa, 2008.

MIHÁLIK, J.: **Strategické plánovanie.** Mihálik. 1. vydání. Bratislava: PDCS, 2000.

SMOLÍKOVÁ, M. (ed.): **Management umění.** Vydání první. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, 2008.